

Stanje organizacija civilnog društva na području općine Sveti Petar Orehovec:
istraživanje u okviru projekta „Kuća ideja – prostor zajedništva“

Projekt je sufinancirala Europska unija u okviru Operativnog programa

“Učinkoviti ljudski potencijali 2014. -2020.”

iz Europskog socijalnog fonda

Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost

Kulturno umjetničkog društva Prigorec Sveti Petar Orehovec

siječanj 2021.

Više informacija o EU fondovima: www.strukturnifondovi.hr i www.efs.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Metode rada	4
3. Osnovni podaci	5
4. Strategija gospodarskog razvoja Općine Sveti Petar Orehovec (2015. -2020.)	6
4.1 SWOT analiza.....	7
5. Općinsko vijeće – programi i financiranja	8
6. Organizacije civilnog društva na području Svetog Petra Orehovec	9
6.1 Kulturno-umjetničko društvo Prigorec Sveti Petar Orehovec.....	10
6.2 Likovna udruga Prigorje Art.....	11
6.3 Vatrogasna zajednica općine.....	12
6.4 Povijesno društvo Sv. Petar Orehovec	13
6.5 Udruga uzgajivača konja hrvatski toplokrvnjak.....	13
6.6 Udruga vinogradara i vinara "Sveti Vinko"	14
7. Terensko istraživanje	15
8. Edukacijske potrebe organizacija civilnog društva	16
9. Sudioničko upravljanje	17
10. Zaključak	18
11. Prilog: Anketni upitnik	19

1. Uvod

Istraživanje stanje organizacija civilnog društva na području općine Sveti Petar Orehovec provodi se kao dio projektnog zadatka u okviru projekta 'Kuća ideja – prostor zajedništva' financiranog iz Europskog socijalnog fonda, Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali" 2014. – 2020., odnosno iz Poziva na dostavu projektnih prijedloga „Prostori sudjelovanja – razvoj programa revitalizacije prostora u javnom vlasništvu kroz partnerstvo organizacija civilnog društva i lokalne zajednice“ iz prosinca 2018. godine.

Korisnik projekta, ujedno i naručitelj predmetnog istraživanja je Kulturno umjetničko društvo Prigorec zajedno s šest suradnih partnerskih organizacija na projektu: Likovnom udrugom Prigorje Art, Vatrogasnom zajednicom općine Sveti Petar Orehovec, Povijesnim društvom Sveti Petar Orehovec, Općinom Sveti Petar Orehovec, Udrugom uzgajivača konja Hrvatski toplokrvnjak te Udrugom vinogradara i vinara "Sveti Vinko".

Glavni cilj projekta je uspostaviti kulturno- društveni centar u lokalnoj zajednici – Općini Sveti Petar Orehovec pored Križevaca kao mjesto u kojem će se kontinuirano organizirati sadržaji koje lokalne organizacije civilnog društva mogu predstaviti građanima.

Ujedno, cilj je projekta i ojačati građansku participaciju i svijest o mogućnostima aktivnog sudjelovanja u društvenim zbivanjima, a s ciljem kreiranja društvenog kapitala ove općine.

Vrijednost projekta iznosi 1.428.000,01 kn, od čega je EU sufinanciranje u iznosu od 1.213.800,00 kuna, dok je iznos od 214.200,00 HRK osiguran iz državnog proračuna. Za korisnika, stopa vlastitog učešća iznosi 0%.

Projekt se provodi tijekom 24 mjeseca, a provedba je započela krajem svibnja 2020. godine.

Predmetno istraživanje uz mapiranje potreba i potencijala zajednice odvija se kao prva od predviđenih šest aktivnosti u okviru projektnog elementa pod nazivom „Osmišljavanje, razvoj i uvođenje suvremenih inicijativa za sudjelovanje građana u procesu upravljanja prostorima u javnom vlasništvu u lokalnoj zajednici i/ili na regionalnoj razini“.

2. Metode rada

Prikaz položaja organizacija civilnog društva u Općini Sveti Petar Orehovec te procjena temelja za razvoj sudioničkog upravljanja s Općinom temeljen je na istraživanju provedenom za potrebe projekta „Kuća ideja – prostor zajedništva“ financiranog iz Europskog socijalnog fonda u okviru programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. -2020.

Nakon potpisa ugovora u srpnju 2020. s izrađivačima ovog istraživanja, obrtom za savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem – Educo, održan je sastanak uključenih stručnjaka s predstavnicima Općine i udruga kako bi se stekao uvid u trenutno stanje i potrebe svih dionika, ali i žitelja Općine Sveti Petar Orehovec.

Polazna teza ovog istraživanja je da su organizacije civilnog društva na prostoru Općine te sama Općina Sveti Petar Orehovec spremne na implementaciju oblika sudioničkog upravljanja s ciljem revitalizacije prostora u javnom vlasništvu, a što se dodatno potvrđuje i kandidiranjem te provedbom predmetnog projekta.

Induktivnom metodom te analizom postojećeg stanja udruga i društava doneseni su zaključci i preporuke iznesene u ovom radu. Metode korištene pri izradi istraživanja možemo podijeliti prema broju sudionika na individualne i grupne metode u formi radionice. Osim toga, relevantni podaci prikupljeni su iz Strategije gospodarskog razvoja Općine Sveti Petar Orehovec (2015. -2020.), Programa javnih potreba u protupožarnoj i civilnoj zaštiti na području Općine Sveti Petar Orehovec u 2019. godini, Programa javnih potreba u kulturi na području Općine Sveti Petar Orehovec u 2019. godini, Statuta Kulturno-umjetničkog društva Prigorec, Statuta Likovne udruge Prigorje Art, Statuta Vatrogasne zajednice općine, Statuta Povijesnog društva Sveti Petar Orehovec, Statuta Udruge uzgajivača konja hrvatski toplokrvnjak i Statuta Udruge vinogradara i vinara "Sveti Vinko".

U prikupljanju podataka sudjelovali su i predstavnici Općine i udruga kako bi iznijeli svoja razmišljanja i stajališta o trenutnom gospodarskom, ekonomskom i kulturnom stanju Općine kao i viziji za njegovim poboljšanjem. Relevantan dokument koji se je konzultirao za potrebe ovog istraživanja je i Procjena stanja razvoja organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj iz 2011. godine koju je provela Nacionalna agencija za razvoj civilnog društva.

Za potrebe istraživanja realizirana je jednodnevna radionica mapiranja potreba i potencijala lokalne zajednice u rujnu 2020. te je izrađen upitnik prilagođen trenutnoj situaciji kako bi se dobili precizni podaci o aktualnom stanju udruga te sukladno predložile daljnje aktivnosti u okviru dokumenta Akcijskog plana za implementaciju sudioničkog upravljanja, kao drugog dijela aktivnosti ugovorenih u okviru projekta.

3. Osnovni podaci

Općina Sveti Petar Orehovec nalazi se u zapadnom dijelu Koprivničko-križevačke županije te broji 39 naselja. Zbog blizine Zagrebačke i Varaždinske županije, Općina ima povoljan geografski smještaj. Prema dostupnim podacima iz popisa stanovništva 2011. godine Općina Sveti Petar Orehovec ima 4583 stanovnika, a prosječna starost je 40,7 godina. Na području Općine nalazi se Osnovna škola Sveti Petar Orehovec, župe Svetog Petra Apostola te Svetog Mihaela Arkandela, Vatrogasna zajednica općine te dvanaest dobrovoljnih vatrogasnih društava i četiri nogometna kluba. Također, u Općini djeluje čak jedanaest udruga i društava od čega su tri iz područja kulture – *Likovna udruga Prigorje Art*, *KUD Prigorec* i *Povijesno društvo Sv. Petar Orehovec*, tri iz područja poljoprivrede i stočarstva - *Udruga uzgajivača konja hrvatski toplokrvnjak*, *Udruga vinogradara i vinara "Sveti Vinko"* i *Udruga uzgajivača simentalskog goveda*, tri lovačka društva *Košuta Prigorje*, *Srna Čret* i *Kalnik* te *Udruga hrvatskih branitelja i dragovoljaca Domovinskog rata* i *Hrvatski časnički zbor*.

Profil udruga i društava koji djeluju na području Općine odražava društvene interese zajednice, no stanovnicima Općine manjka izvaninstitucijskih aktivnosti. Prilika za napredak prepoznata je u aktiviranju udruga i društava što nudi predispozicije za brži i kvalitetniji lokalni razvoj pod vodstvom zajednice. Sveti Petar Orehovec kao primarno poljoprivredno područje te prostor očuvanja tradicije i kulture među članovima udruga ima ljudski kapacitet za provedbu društvenih promjena, što izravno može utjecati na kvalitetu života žitelja ovog ruralnog područja. Suradnja Općine i organizacija civilnog društva na principima dobrog upravljanja može pozitivno utjecati na društvenu i ekonomsku situaciju te atraktivnost Općine kao turističkog odredišta.

4. Strategija gospodarskog razvoja Općine Sveti Petar Orehovec (2015. -2020.)

Strategija gospodarskog razvoja Općine Sveti Petar Orehovec za razdoblje od pet godina izrađena je s ciljem sistematizacije prioriteta, mjera i potreba koje su nužne da bi se ostvarile vizija i misija Općine. Istaknuti su prioriteti te načini na koje ih je moguće ostvariti željene ishode i projekte. Konačni cilj Strategije je racionalno upravljanje vlastitim razvojem Općine Sveti Petar Orehovec i što je pravilnije moguće alociranje raspoloživih resursa.

Strategija obuhvaća niz područja djelovanja, no naglasak je stavljen na tri cilja:

1. Razvoj poljoprivrede i turizma
2. Razvoj poduzetništva i infrastrukture
3. Kulturni i društveni razvoj

Kulturni i društveni razvoj obuhvaćaju niz specifičnih ciljeva koji su u skladu s projektnim ciljem jačanja organizacija civilnog društva i razvoj programa revitalizacije prostora u javnom vlasništvu kroz partnerstvo s Općinom. Strateški cilj 3.1.3. Izgradnja, obnova i unaprjeđenje

društvenih objekata nalaže održavanje, unaprjeđenje i nadogradnju postojećeg sustava objekata u funkciji društvenog života. Također, pod strateškim ciljem 3.2.3. Razvoj sustava i programa podrške organizacijama civilnog društva planira se potpora i suradnja Općine na projektima za razvoj civilnog društva i suradnja i partnerstvo na projektima podrške civilnom društvu. Posljednji cilj Strategije je 3.2.4. Poticanje i provedba programa podizanja razine kulturne svijesti stanovništva i uređenje / izgradnja potrebne infrastrukture, a kao relevantne aktivnosti navodi razvoj projekata, partnerstvo i suradnja na projektima unaprjeđenja kulturne svijesti i baštine. Sukladno navedenom, vidi se da je potreba za ulaganjem u kulturu te organizacije civilnog društva prepoznata i uvrštena u petogodišnju strategiju razvoja te se projektom „Kuća ideja – prostor zajedništva“ ostvaruju planirane aktivnosti. Također, identificirana je potreba za adekvatnim prostorom za kulturna događanja te za aktivnosti udruga i društava, što je i prepoznato i kao potreba u okviru predmetnog projekta u provedbi te je ta potreba uvrštena u projekt u obliku projektne aktivnosti adaptacije polivalentnog prostora za rad udruga i održavanje različitih događanja, radionica, manifestacija, predavanja i ostalih sadržaja za građane.

4.1 SWOT analiza

Za potrebe utvrđivanja stanja Općine Sveti Petar Orehovec te izradu Strategije, pripravljena je detaljna SWOT analiza kako bi se identificirale karakteristike Općine, njene unutarnje snage i unutarnje slabosti te vanjske mogućnosti i vanjske prijetnje. Kao obilježje Općine i njene unutarnje snage naglašen je ljudski kapacitet, prirodni resursi te poljoprivredne djelatnosti, a kao unutarnje slabosti niska obrazovna struktura, staro stanovništvo te nedostatak poduzetničkoga duha stanovništva. Iako je već iz navedenih informacija jasnija slika Općine Sveti Petar Orehovec, nakon analize mogućnosti i prijetnji jasnije je da se Općina teško nosi s centralizacijom, nemogućnošću lobiranja na nacionalnoj osnovi za vlastite

projekte od širega značaja za lokalnu samoupravu, političkom nestabilnosti Koprivničko-križevačke županije zbog nemogućnosti praćenja razvojnih programa i zaostataka u razvoju. Mogućnost napretka svakako leži u aktiviranju stanovništva, a to se najbolje može napraviti uključujući neprofitne udruge i nevladine organizacije koje imaju razvijen sustav djelovanja te posebne ciljeve koji su u korelaciji s akcijskim planovima Općine Sveti Petar Orehovec. Organiziranjem određenih vidova suradnje kao što je i sudioničko upravljanje daju se veće ovlasti i mogućnosti organizacijama civilnog društva da mijenjaju sliku zajednice i utječu na podizanje društvenog i kulturnog kapitala. Općina je pokazala i dodatnu političku volju za dodatno usvajanje praksi participativnog planiranja kroz uključenje u međunarodni program „People Powered“ tijekom 2020. godine s ciljem proširenjem vlastitih znanja o prednostima participativnog planiranja u suradnji s dodijeljenim im mentorom. Općina je prva u RH koja je koristila pogodnosti ovog programa.

5. Općinsko vijeće – programi i financiranja

Programi Općinskog vijeća Općine Sveti Petar Orehovec za 2019. godinu prikazuju financijsku potporu koju Općina izdvaja za određene skupine djelatnosti. Potrebno je izdvojiti Program javnih potreba u protupožarnoj i civilnoj zaštiti na području Općine Sveti Petar Orehovec u 2019. godini u kojem je vidljivo da su planirana sredstva za javne potrebe u protupožarnoj i civilnoj zaštiti na području Općine Sveti Petar Orehovec u 2019. godini te da je Vatrogasnoj zajednici dodijeljeno 715.800,00 kuna. Sredstva su dodijeljena za materijalne troškove, sufinanciranje troškova električne energije u vatrogasnim domovima, održavanje izgrađenih vatrogasnih objekata te tekuće donacije u novcu Dobrovoljnim vatrogasnim društvima. Civilnoj zaštiti dodijeljeno je 10.000,00 kn. Prema Programu javnih potreba u kulturi na području Općine Sveti Petar Orehovec u 2019. godini. razvidno je budžetiranje poticanja javnog rada i stvaralaštva koje će pridonijeti razvitku i promicanju kulturnog života, očuvanju kulturne i sakralne baštine te poticanju knjižničarske djelatnosti u ukupnom iznosu

od 139.500,00 kn. Ovim dvama programima Općina je sufinancirala rad javnih potreba u protupožarnoj i civilnoj zaštiti i javnih potreba u kulturi s ukupno 865.300,00 kn u čemu je vidljiva namjera Općine za napretkom usluga za žitelje Općine. Uzimajući u obzir intenciju Općine te iznose financiranja ili sufinanciranja aktivnosti u spomenutim područjima, može se utvrditi da postoje dobri temelji za implementaciju sudioničkog upravljanja te sudioničkog budžetiranja.

6. Organizacije civilnog društva na području Svetog Petra Orehovec

Na području Općine Sveti Petar Orehovec djeluje jedanaest organizacija civilnog društva u području kulture, poljoprivrede, lovstva i branitelja. Korisnik projekta „Kuća ideja – prostor zajedništva“ je Kulturno-umjetničko društvo Prigorec, a partneri na projektu iz područja neprofitnog sektora su Likovna udruga Prigorje Art, Vatrogasna zajednica općine, Povijesno društvo Sv. Petar Orehovec, Udruga uzgajivača konja hrvatski toplokrvnjak i Udruga vinogradara i vinara "Sveti Vinko".

Navedene udruge detaljnije su analizirane u nastavku, a ujedno i predstavljaju i aktivne organizacije civilnog društva te sudjeluju na događanjima i svim ostalim aktivnostima važnim za lokalnu zajednicu.

6.1 Kulturno-umjetničko društvo Prigorec Sveti Petar Orehovec

Kulturno-umjetničko društvo Prigorec Sveti Petar Orehovec je pravna osoba registrirana pri Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji. Cilj KUD-a je okupljanje zainteresiranih osoba radi njegovanja, očuvanja od zaborava narodnih pjesama, plesova, zavičajnog govora te narodnog običaja i etno baštine. KUD djeluje preko svojih sekcija: tamburaške, folklorne, pjevačke, dramske i etnografske. Sekcije se formiraju i počinju radom kada bude dovoljno zainteresiranih osoba za osnivanje, rad i stručno vođenje. Sekcije rade po vlastitom programu rada, koji mora biti usklađen s interesima KUD-a u cjelini. Na čelu sekcije je voditelj izabran po stručnom kriteriju. Tijela Udruge jesu: Skupština, Upravni odbor Udruge, Predsjednik Udruge i Nadzorni odbor Udruge. Skupština je najviše tijelo KUD-a, a čine je sve fizičke osobe, članovi KUD-a, te predstavnik pravne osobe koja je član KUD-a, a kojeg imenuje osoba za zastupanje pravne osobe. U ostvarivanju ciljeva KUD naročito djeluje na:

- okupljanje zainteresiranih osoba radi njegovanja i očuvanja od zaborava narodnih pjesama, plesova, zavičajnog govora, te narodnih običaja i etno baštine,
- njegovanje i istraživanje folklornog blaga i tradicije, te skupljanje narodnih običaja, glazbene i plesne kulture,
- poboljšanje kvalitete amaterskog izvođenja narodnih pjesama i plesova te scenskih nastupa,
- organiziranju savjetovanja, predavanja, seminara i stručnom usavršavanju svojih članova koristeći pritom iskustva drugih KUD-ova,
- suradnje s ostalim strukovno srodnom domaćim i stranim udrugama,
- razvijanju novih oblika kulturno-umjetničke djelatnosti i proširenju programa KUD-a,
- obavljanju drugih poslova koji doprinose ostvarivanju ciljeva utvrđenih Statutom,

- organiziranje priredbi i drugih manifestacija povodom državnih i drugih blagdana te sudjelovanje na istima.

KUD je osnovan 2009. godine s ciljem istraživanja i uvježbavanja izvornih plesova, pjesama, govora i običaja zavičaja orehovečkog kraja, ali i ostalih krajeva Hrvatske, te njihovo izvođenje radi očuvanja i širenja kulturne baštine. Važan razlog svakako je bio i mogućnost aktivnog provođenja slobodnog vremena, odnosno, okupljanja mještana, posebno mladih. Oni u orehovečkoj općini nemaju veliki izbor aktivnosti kojima bi se posvetili u slobodno vrijeme. Do osnivanja KUD-a jedina mogućnost bio je nogomet, jer na području općine djeluje NK Prigorje i niz manjih mjesnih klubova. KUD danas ima X članova među kojima je mnogo mladih koji aktivno sudjeluju u promicanju kulturnih aktivnosti i manifestacija i svojim radom unaprjeđuju kvalitetu života žitelja Općine Sveti Petar Orehovec. KUD od samog osnivanja ima dobru suradnju s Općinom, koja u skladu sa svojim mogućnostima financira aktivnosti KUD-a i osigurava prostor za aktivnosti u dvorišnoj zgradi Općine. Probe se održavaju jednom tjedno, a prije nastupa i više puta tjedno, ovisno o potrebi. Izazovi s kojima se KUD Prigorec susreće su vezani za prostor koji bi mogli koristiti tijekom cijelog tjedna kako bi mogli raditi na unaprjeđenju svojih aktivnosti i širenju kapaciteta. S obzirom na to da je KUD jedna od malobrojnih aktivnosti u Svetom Petru Orehovec koje privlače mlade da se aktiviraju i ostvare u umjetničkoj i društvenoj sferi, osiguranje minimalnih uvjeta za rad prijeko je potrebno. KUD financira i potiče napredovanja i usavršavanja članova Društva te njeguje dobru suradnju s Općinom Sveti Petar Orehovec i udrugama i društvima na njenom području. Upravo zbog specifičnosti područja stvara se mogućnost suradnje te sudioničkog upravljanja.

6.2 Likovna udruga Prigorje Art

Likovna udruga Prigorje Art (skraćeno LUP Art) osnovana je 2012. godine te joj je primarni cilj promicanje, razvitak i unaprjeđenje kulture i umjetnosti. Djelatnosti kojima se ostvaruje navedeni cilj su prije svega promicanje likovne kulture na području svog djelovanja,

poticanje i promicanje kulturne aktivnosti građana, potpora likovnim umjetnicima i sudjelovanje u stvaranju optimalnih uvjeta za njihov rad, organizacija likovnih kolonija, izložbi i drugih oblika okupljanja umjetnika i građana, skrb o unaprjeđenju programa i aktivnosti

Hrvatskog društva likovnih umjetnika Republike Hrvatske te organizacija aktivnosti humanitarnog karaktera u skladu sa Zakonom o humanitarnoj pomoći te djelatnost trgovine u skladu s posebnim propisima. Tijela udruge su Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor, Predsjednik, Dopredsjednik, Tajnik i Blagajnik-rizničar. Skupština je najviše tijelo upravljanja Udrugom. Ciljane grupe na koju LUP Art djeluje su darovita djeca i mladi, djeca od 14 do 18 godina i ostala zainteresirana populacija. Udruga već godinama organizira umjetničko-humanitarnu likovnu koloniju povodom dana Općine te okuplja brojne mlade na svojoj manifestaciji. Udruga surađuje s Općinom, drugim likovnim i umjetničkim udrugama na području Općine i Grada Križevaca te s osnovnim školama, učenicima i učiteljima. Osim edukativnih radionica, Udruga proizvodi i artefakte koje prodaje, a novac prikupljen prodajom likovnih djela daje u humanitarne svrhe. Problemi koji su vidljivi iz trenutne situacije ove mlade udruge su nedostatak adekvatnog prostora te financijske mogućnosti koje ih ograničavaju u radu i stvaralaštvu.

6.3 Vatrogasna zajednica općine

Vatrogasna zajednica Općine Sveti Petar Orehovec dobrovoljna je, stručna, humanitarna i nestranačka udruga od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku u djelatnosti zaštite od požara. Zajednica je osnovana u cilju unapređivanja, organiziranja i djelovanja svih dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih postrojbi na području Svetog Petra Orehovec. Zajednica na dobrovoljnoj osnovi razvija i unaprjeđuje vatrogastvo na području Općine te sukladno s tehničkim razvojem i dostignućima tehnologije odnosno prakse u domovini i svijetu. Kao stručna i humanitarna organizacija u provođenju preventivnih mjera zaštite od

požara, u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom, eksplozijama i inim nesrećama, Zajednica je aktivan čimbenik provođenja zadataka i poslova u tom području.

Zajednica usmjerava i usklađuje rad svojih članova u ostvarivanju zadataka i poslova u području zaštite od požara, kao djelatnosti od posebnog interesa u skladu s pozitivnim zakonskim propisima i ovim Statutom.

6.4 Povijesno društvo Sv. Petar Orehovec

Povijesno društvo Sv. Petar Orehovec je udruga osnovana 2015. godine s ciljem očuvanja i promicanja kulturno-povijesne baštine općine Sveti Petar Orehovec, te podizanja razine znanja građana o povijesti kraja i o povijesnim osobama s područja općine. Provođenjem svojih programa podiže razinu svijesti o prošlosti zajednice, ali i ukazuje na značajne procese koji su se odvijali na prostoru općine. S tim ciljem organizira održavanje predavanja i okruglih stolova s tematikom povijest zavičaja.

6.5 Udruga uzgajivača konja hrvatski toplokrvnjak

Udruga uzgajivača konja hrvatski toplokrvnjak kroz program udruge brine o uzgoju konja. S tom svrhom udruga je osmislila program pod nazivom "Unapređenje uzgoja konja na području Općine Sv. Petar Orehovec" u partnerstvu s Općinom Sv. Petar Orehovec. Program se odvija na dan Općine te time, u partnerstvu s drugim udrugama na području općine, sudjeluje u organizaciji obogaćivanjem programa događaja. Aktivnosti radionice usmjerene su prema interesnoj skupini, ali i prema širem građanstvu koje želi steći novo znanje. Cilj programa je podučiti uzgajivače konja kako zaštititi konje od potencijalnih opasnosti i bolesti, kako ih hraniti te ostale potrebne mjere kako bi se životinje uzdržavale i zaštitile. Pomoću organiziranja ovakvih i sličnih radionica ne podiže se samo razina znanja o konjima, već se stvara kohezija između članova grupe, dolazi do razmjena znanja i ideja te raste razina suradnje i zajedničkog upravljanja čime se rađaju nove metode uzgoja i zaštite konja.

Stoga, ovakve radionice, uz daljnju edukaciju u participativnom upravljanju, postaju temelj za razvitak zajedničkog upravljanja zajednicom. U provedbi aktivnosti udruga surađuje s Općinom Sv. Petar Orehovec, Vatrogasnom zajednicom koja ustupa prostor DVD-a za održavanje predavanja i radionica, te s mnogim drugim udrugama s područja općine.

Udruga ima iskustva u provedbi projekata na nacionalnoj razini. Više godina provodi projekt provedbe uzgojnog programa za pasminu konja hrvatski toplokrvnjak za koji iz Državnog proračuna dobiva otprilike 50.000 kn /godišnje. Također, Udruga je više puta bila uključena u suorganizaciju nacionalnog savjetovanja za uzgajivače i ljubitelje konja.

Udruga je partner na projektu „Kuća ideja – prostor zajedništva“, odobren u sklopu poziva "Prostori sudjelovanja - razvoj programa revitalizacije prostora u javnom vlasništvu kroz partnerstvo OCD-a i lokalne zajednice", financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda u iznosu od 1.428.000,00 kn.

6.6 Udruga vinogradara i vinara "Sveti Vinko"

Udruga vinogradara "Sv. Vinko" osnovana je 2011. godine. Program udruge sastoji se od predavanja i radionica s ciljem promicanja vinogradarstva na području Općine Sv. Petar Orehovec. Udruga u suradnji s policijom provodi i preventivnu akciju kojom se nastoji osvijestiti vozače o opasnostima vožnje pod utjecajem alkohola. Cilj navedenih aktivnosti je podići razinu znanja i svijesti građana o autohtonim vrstama grožđa te prevenirati automobilske nezgode. Program udruge nastoji aktivirati građane općine na aktivno i odgovorno sudjelovanje u prometu.

7. Terensko istraživanje

Tijekom provedbe projekta “Kuća ideja – prostor zajedništva” organizirano je istraživanje i mapiranje potreba i potencijala zajednice, tj. organizacija civilnog društva s područja Općine Sv. Petar Orehovec. Istraživanje je provedeno kroz radionicu organiziranu u rujnu 2020. na kojoj su sudjelovali predstavnici svih 6 partnerskih organizacija na projektu te ispunjavanjem pratećih anketnih upitnika.

Sve uključene organizacije civilnog društva istaknule su važnost međusobne suradnje i suradnje s općinom, koja se najčešće očituje se kroz organizaciju i sudjelovanje na zajedničkim manifestacijama i drugim događanjima.

Jedan od osnovnih izazova s kojima se susreću organizacije civilnoga društva u ostvarivanju svojih aktivnosti odnosi se na nedostatak prostornih kapaciteta. Najčešći oblik korištenja prostora je davanje prostora u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na korištenje organizacijama civilnoga društva. Takav je slučaj i u Općini Sv. Petar Orehovec jer sve ispitane udruge nemaju vlastite prostorne kapacitete već koriste prostorije koje su im ustupljene od strane općine, bez plaćanja režijskih troškova i najma.

U provedbi projekta “Kuća ideja – prostor zajedništva” Općina Sv. Petar Orehovec dala je projektnim partnerima, tj. udrugama, na korištenje prostorija radi provođenja aktivnosti projekta. Riječ je o prostoru u kojem će, tijekom i nakon trajanja projekta, biti smješten Društveni centar Općine Sv. Petar Orehovec. Budući centar funkcionirat će na temelju sudioničkog upravljanja kao modelu odlučivanja i razvoja društvenog centra i njegovih programa, aktivnosti i projekata. Kroz ovaj model participativnog upravljanja prostorom u javnom vlasništvu udrugama će se omogućiti da direktno sudjeluju u rješavanju zajedničkih problema te da osmišljavaju modele kvalitetnijeg upravljanja što vodi podizanju kvalitete

društvenog života zajednice. Uspostava modela suradnje između udruga i sudioničkog upravljanja centrom osigurat će održivost projekta i njegovih rezultata i po isteku trajanja projekta.

Osim nedostatka prostornih kapaciteta, organizacije civilnog društva vrlo se često sreću i s nedostatkom financijskih sredstava, te nerijetko direktno ovise o vanjskim izvorima financiranja. Sve partnerske udruge najvećim se dijelom financiraju sredstvima proračuna jedinice lokalne samouprave, a manjim dijelom iz članarina. Međutim, udruge su istaknule da, zahvaljujući potpori općine imaju osigurana financijska sredstva i prostorne resurse u periodu dužem od iduće tri godine, što omogućuje nesmetano i kvalitetno provođenje njihovim programa i aktivnosti.

Utvrđen je i nedostatak poznavanja projektnog planiranja, a kod većine navedenih organizacija i manjak kapaciteta za izradu projektnih prijava, poznavanja raspoloživih financijskih instrumenata ili alata kojim bi financirali potencijalne projekte

8. Edukacijske potrebe organizacija civilnog društva

Tijekom provedenog istraživanja, uočeni su pojedini zajednička područja od interesa za uključene organizacije civilnog društva koji se mogu sumirati u sljedeći prijedlog budućih edukacija:

Potencijalne teme edukacije	
1.	<i>Radionica strateškog planiranja, definiranje misije i vizije</i>
2.	<i>Kvalitetnije zagovaranje i prezentacija projektnih ideja prema donatorima</i>
3.	<i>Zagovaranje politika</i>
4.	<i>„Uključivo“ planiranje proračuna (participativno budžetiranje)</i>
5.	<i>Izrada idejnog projekta, projektnog sažetka</i>

9. Sudioničko upravljanje

Sudioničko upravljanje (eng. Participatory Governance) moderniji je i liberalniji pristup društvenim procesima gdje se donošenje odluka odvija u suradnji jedinica (lokalne i regionalne) samouprave i neprofitnih i nevladinih organizacija. Navedeni oblik suradnje ostvariv je najviše u manjim jedinicama i regijama gdje postoji određena društvena potreba koju lokalna vlast ne može samostalno i optimalno riješiti. Suradničko upravljanje podrazumijeva decentralizaciju moći, preuzimanje odgovornosti, sudioničko budžetiranje i planiranje društvenih akcija. Lokalna vlast nema uvid u sve potrebe zajednice i u taj se proces uključuju organizacije civilnog društva i pojedinci koji svojim znanjima i iskustvima doprinose istraživanju problema, pronalasku idejnog rješenja i provođenju istog. Sudionički model upravljanja podrazumijeva proces davanja ovlasti i osnaživanja svih uključenih za zajedničko donošenje odluka, gdje dakle odluke neće nositi pojedinac nego kolektiv (Sani i suradnici, 2015 : 10.) Sudioničke institucije pokreću se u cilju postizanja promjena u kontekstu u kojem nastaju. Akcije mogu biti pokrenute odozgo - inicijativom međunarodnih organizacija, zaklada, agencija i institucija te javnih vlasti; ili odozdo - angažmanom građana, civilnog društva i drugih organizacija (Zdravko Bogdan, 2019 : 6).

Udruge nisu upoznate s pojmom participacije u javnom odlučivanju te će im predviđene projektne radionice na temu participativnog planiranja biti od značaja, navode.

10. Zaključak

Prema podacima i zaključcima Procjene stanja razvoja organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj iz 2011. godine koju je provela Nacionalna agencija za razvoj civilnog društva, uvjeti rada udruga u Republici Hrvatskoj su zadovoljavajući. Većina udruga raspolaže prostorom u kojem obavljaju svoje aktivnosti, što nije slučaj s udrugama na području Općine Sveti Petar Orehovec.

Projektom „Kuća ideja- prostor zajedništva“ omogućiti će se fizički prostor okupljanja za kvalitetniji rad organizacija civilnog društva koji će ujedno i riješiti dugogodišnju potrebu nedostatka prostora kod svih uključenih udruga.

Međutim, izuzev samog infrastrukturnog uvjeta, potrebno je izgraditi resurse udruga i kontinuirano ih osnaživati u područjima u kojima navode evidentne potrebe.

Većini je potrebna (dodatna) edukacija iz na području planiranja, definiranje misije, dugoročno i kratkoročno planiranje, pripreme, prijave i provođenja projekata. Glavne poteškoće su im nedovoljno iskustvo u pisanju projekata, neobaviještenost o natječajima i mogućnostima prijave, pomanjkanje stručnog osoblja i zahtjevna administracija u kojoj se ne snalaze.

Osim toga, neke udruge navode i financijsko opterećenje kao problem, nemotiviranost članova, nedostatak volontera i interesa za volontiranje te pomanjkanje tehničkih sredstava za rad (računalo, internet).

Izuzev educiranja i osiguranja elementarnih sredstava za rad, potrebno je raditi na jačanju suradnje tijela javne uprave i samih organizacija civilnih društava kroz participativno planiranje, a za što postoji politička volja što je osnovni preduvjet realizacije daljnjih participativnih aktivnosti.

11. Prilog: Anketni upitnik

A - OSNOVNE INFORMACIJE I UVJETI RADA	KOMENTAR:
1. Je li Vaša organizacija registrirana kao ...?	
2. Kad je registrirana Vaša udruga?	
3. Ima li Vaša udruga prostorije u kojima obavlja svoje aktivnosti? 1. Imamo prostorije u našem vlasništvu 2. Unajmljujemo prostorije 3. Ustupljene su nam prostorije za koje ne moramo plaćati najam 4. Nemamo prostorije	
4. Na koje razdoblje imate osigurana sredstva za najam prostorija ili prostor na raspolaganju? 1. Manje od sljedećih šest mjeseci 2. U razdoblju od sljedećih šest mjeseci do godinu dana 3. Tijekom sljedeće godine 4. Sljedeće dvije do tri godine 5. Duže od sljedeće tri godine	
5. Ima li Vaša udruga internetsku stranicu? 1. Da 2. Ne	
B – MISIJA, PODRUČJA DJELOVANJA I AKTIVNOSTI	KOMENTAR:
6. Ima li Vaša udruga dokument STRATEŠKI PLAN? 1. Da => Za koji period? 2. Da => Za koji period?	
7. Kako biste ocijenili stanje svoje udruge na području planiranja, – imate li potrebe za dodatnom edukacijom (za definiranje misije, dugoročno i kratkoročno planiranje, suradnje)? 1. Neophodna edukacija u ovom području 2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna edukacija 3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom	
8. Tko su PRIMARNI / IZRAVNI korisnici Vaših usluga – na koga je primarno usmjerena Vaša udruga?	
Koji su najčešći problemi u Vašem radu u vezi prijave projekata? 1. Nedovoljno iskustvo u pisanju projekata 2. Neobaviještenost o natječajima i mogućnostima prijave 4. Nedostatak tehničkih sredstava (računalo, faks, Internet) 6. Pomanjkanje stručnog osoblja 7. Nedovoljna motiviranost članova 9. Nedostatak financija 10. Predetaljna administracija	

<p>10. Kako biste ocijenili stanje svoje udruge na području prijave i provedbe projekata – imate li potrebe za dodatnom izobrazbom?</p> <p>1. Neophodna potpora u ovom području 2. Dobro, ali potrebna nam je dodatna potpora 3. Nemamo potrebe za dodatnom edukacijom</p>	
<p>C – STRUKTURA UDRUGE</p>	<p>KOMENTAR:</p>
<p>11. Koliko je ukupno članova u Vašoj udruzi?</p>	
<p>12. Koliko je ukupno aktivnih članova u Vašoj udruzi?</p>	
<p>13. Koliko je ukupno zaposlenika Vaše udruge?</p>	
<p>14. Koliko je ukupno volontera u Vašoj udruzi?</p>	
<p>15. Kako pronalazite volontere?</p>	
<p>D - SURADNJE I FINACIJE</p>	
<p>16. Na koji se način financira Vaša udruge?</p>	
<p>17. Jeste li do sad na bilo koji način surađivali s drugim udrugama?</p>	
<p>18. Jeste li do sad surađivali s lokalnim vlastima, u čemu?</p>	
<p>19. Kako biste procijenili utjecaj nevladinih mreža u Hrvatskoj?</p> <p>1. Bez utjecaja 2. Mali utjecaj 3. Veliki utjecaj</p>	
<p>20. Kako biste ocijenili važnost suradnje tijela državne uprave i udruge? Ocijenite na ljestvici od 1 do 5, gdje 1 znači «u potpunosti nevažna», a 5 «vrlo važna».</p> <p>1 2 3 4 5</p>	